No. 1991 | Zaterdag 11 Maart 1922. | 39ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Brionplein Overzijde.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

DE NIEUWE BEGROOTING.

Gouverneur BRANTJES werkt vlug en gemakkelijk. De eerste Begrooting van Zijne Excellentie verschijnt zelfs vroeger dan door de Wet geëischt. Deze vlugge indiening houdt natuurlijk verband met de Inspectiereis van den Gouverneur naar de Bovenwindsche Eilanden; Z. Exc. wilde die Begrooting hebben ingediend vóór zijn vertrek.

Bij het openslaan van het lijvige boekdeel deed het ons vreemd aan, dat de toelichting ineens begon met de artikelen zonder voorafgaande algemeene beschouwing over den toestand der Kolonie en een vergelijking van de aangeboden Begrooting met de onmiddelijk voorafgaande.

Wel vonden we de Begrooting gemakkelijk ingedeeld, zeer overzichtelijk behandeld en vrij uitvoerig toegelicht. Maar die algemeene beschouwingen, waar bleveu die?

Eindelijk op het slot troffen we een afzonderlijke NOTA aan betreffende den toestand van de financiën der Kolonie. En toen waren we volkomen bevredigd; we kregen alle inlichtingen, welke we maar wenschen konden.

Opdat het onzen Lezers niet verga, gelijk het ons verging, plaatsen wij deze Nota als een **Woord vooraf.**

Op verzoek van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën wordt, ter begeleiding van de ontwerpbegrooting voor het dienstjaar 1923, deze nota overgelegd.

De inhoud van de memorie van toelichting kan hierdoor beperkt blijven tot een bespreking der ontwerpbegrooting op zich zelf en wint dus in doelmatigheid en overzichtelijkheid.

Hieronder volgt een vergelijkend overzicht van de uitkomsten der Ontvangsten en Uitgaven der kolonie over de jaren 1916—1921 en van de ramingen dier ontvangsten en uitgaven voor de jaren 1922 en 1923.

	UITKOMSTEN.						RAMINGEN.	
	1916.	1917.	1918.	1919.	1920.	1921.	1922.	1923.
ONTVANGSTEN;								
Belastingen.	f 489 413	f 558 951	f 570 360	f 879 273	f 1 068 486	f 1 025 192	f 886 130	f 1 024 750
Inkomsten van onderscheiden aard.	f 333 903	f 243 717	f 348 906	f 617 720	f 1 215 039	f 613 104	f 416 399	f 383 900
Te zamen	f 832 316	f 802 668	f 919 266	f 1 406 993	f 2 283 525	f 1 638 296	f [illegible]	f 1 408 650
UITGAVEN:								
Alle uitgaven	f 1 379 009	f 1 528 280	f 1 794 602	f 2 666 918	f 3 552 457	f 2 642 235	f 2 796 316	f 2 702 223
Nadeelig verschil. . . .	f 546 693	f 725 612	f 875 336	f 1 169 925	f 1 268 932	f 1 003 939	f 1 493 787	f 1 293 573

Dienst 1921.

De ramingen voor het jaar 1921 waren als volgt:

Uitgaven		f 2 651 618
Ontvangsten		1 252 929
Nadeelig verschil.		f 1 398 689
Leening	f 143 500	
Subsidie	1 252 189	
		1 398 689

De voorloopige uitkomsten van den dienst zijn als volgt:

Uitgaven	f 2 642 235
Ontvangsten	1 638 296
Nadeelig verschil	f 1 003 939
Uit leening te verkrijgen	16 796
Te kort	f 987 143

Dit voorloopig tekort, dat f 268 046,— minder is dan de raming der bijdrage uit 's Rijks schatkist, zal echter belangrijk moeten stijgen, daar de dienst 1921 voor het doen van uitgaven eerst op ultimo December 1922 wordt afgesloten en er nog vele uitgaven op dezen dienst zullen zijn te boeken, waarvan het bedrag, uit gebrek aan gegevens, nog niet kan worden vastgesteld.

Wat de uitgaven betreft zij het volgende opgemerkt:

Overschreden werden de Afdeelingen I, IV, IX, en X.

De overschrijding bedroeg op:

Afdeeling I f 65 417,

in hoofdzaak als gevolg van de hooge overtochtskosten, enz. van burgerlijke ambtenaren, enz.; buitengewone uitgaven verbonden aan de overbrenging van een groot aantal behoeftige arbeiders van Cuba naar de kolonie; kosten van vervoer van personen en goederen tusschen de eilanden der kolonie onderling; alsmede hooge kosten van telegrammen.

Afdeeling IV f 139 851,

voornamelijk te wijten aan verlies op wissels afgegeven op het Departement van Koloniën; kosten voor het inrichten van een post voor draadlooze telegrafie op St. Martin en verder aan de hooge bedrijfs- en onderhoudskosten der verschillende stations voor draadlooze telegrafie.

Afdeeling IX f 185 001,

hoofdzakelijk te wijten aan toekenning van een hoogeren duurtebijslag aan ambtenaren en beambten en aan onderwijzers bij het van overheidswege geldelijk gesteunde bijzonder onderwijs, dan waarop bij de raming gerekend was.

Afdeeling X f 7 790,

welke uitgaven omschreven zijn in stuk No. 9.

De afdeelingen II, III, VI, VII en VIII bleven beneden de raming.

Het overschot bedroeg op:

Adeeling II f 25 953,

hetgeen voornamelijk te danken is aan feit, dat de voorgenomen uitbreiding van het politiekorps met 25 man niet heeft plaats gehad, alsmede aan de geringe bevolking der gevangenissen.

Afdeeling III f 84

Afdeeling V f 52 471

hetgeen toe te schrijven is aan niet-uitzending uit Nederland van onderwijzers voor het openbaar uitgebreid onderwijs; het minder aantal toegekende studiebeurzen dan waarop gerekend was; sterke beperking der schoolvoeding en mindere uitgaven voor de stroohoedenvlechtnijverheid.

Afdeeling VI f 101 949

hetgeen te danken is aan het slechts op zeer beperkte schaal verleenen van voorschotten en doen van buitengewone uitgaven tot bevordering van landbouw en ter verbetering van de veeteelt, in verband met de abnormale droogte in de eerste helft van het dienstjaar en ter bezuiniging.

Afdeeling VII f 31 252

hetgeen voornamelijk te danken is aan mindere uitgaven voor verpleging, zoowel van krankzinnigen als van de opgenomenen in de inrichting voor behandeling van lijders aan besmettelijke geslachtsziekten en van de onvermogenden, enz.

Afdeeling VIII f 195 733

hetgeen is toe te schrijven aan het niet uitvoeren van nieuwe werken, waarvoor op de begrooting van 1921 kredieten zijn toegestaan, als: bouw van een nieuw tolkantoor; bouw van twee paviljoens bij het krankzinnigen-gesticht; bouw van twee ziekenzalen bij de inrichting voor behandeling van lijders aan besmettelijke geslachtsziekten, aanleg van 2 havenhoofdjes op Saba, enz. Op den post „Nieuwe werken" werd f 136 907 minder uitgegeven dan geraamd. Het overschot is verder ook te danken aan de veel geringere uitgaven voor: kosten van onderzoek naar de mogelijkheid om Willemstad van een drinkwaterleiding te voorzien; kosten verbetering van de Paardenbaai op Aruba en kosten van den mijnbouwkundigen dienst. In 1921 bleef ook het toezichthoudend personeel bij het departement van openbare werken beperkt.

In 1921 is voortdurend getracht de overschrijding tot een minimum te beperken. De oorzaken der groote overschrijdingen waren gelegen in buitengewone omstandigheden, waaraan niets of weinig te doen viel, of zijn geschied met toestemming van den Kolonialen Raad.

Wat de ontvangsten betreft in 1921, deze werden geraamd op f 1 252 929
terwijl de opbrengst 1 638 296

bedroeg of f 385 367
meer dan de raming.

De belastingen brachten f 1 025 192,— of f 147 362,— meer dan de raming op. Deze meerdere opbrengst is te danken aan de hooge opbrengst van de gedistilleerdaccijns, ad f 388 485,— terwijl de raming f 223 800,— bedroeg. Bij de verhooging der accijns werd op de vermindering van het verbruik gerekend, welke verwachting echter niet bewaarheid werd.

De inkomstenbelastiug bracht f 133 942,— op of f 23 358,— minder dan de raming in verband met het laat afkondigen van enkele kohieren, waarbij juist hooge aanslagen zijn vastgesteld.

De inkomsten van onderscheiden aard brachten f 613 104, op of f 238 005 meer dan de raming, ad f 375 099,—. Deze meerdere opbrengst is voornamelijk toe te schrijven aan:

uitkeering uit de Nederlandsche Oorlogswinstbelasting 1916, inclusief rente, ad f 107 743,—;

overstorting in de koloniale kas, krachtens de verordening van den 22n. September 1920 (P. B. 1920, No. 57) van dat gedeelte van de ter Weesonbeheerde- en desolate boedelkamer op Curaçao berust hebbende fondsen en de daardoor opgebrachte interesten, dat nog in administratie was bij de Curaçaosche Hypotheekbank, als onbeheerde kapitalen, te weten f 71 647;

opbrengst van verkochte levensmiddelen, ad ongeveer f 10 000;

hooge opbrengst van het uitvoerrecht, ad f 74 212,— terwijl de raming f 61 400,— bedroeg.

Verder waren de imkomsten der posterijen en van de posten voor draadlooze telegrafie respectievelijk f 16.802 en f 18.641 boven de raming.

Ten slotte zij vermeld, dat de kortingen op de inkomsten van ambtenaren wegens pensioen bedroegen f 49 306 van welk bedrag bij aanneming der betrekkelijke aanhangige wijzigingen der pensioenverordening een bedrag van ongeveer f 35 000 aah de ambtenaren zal worden gerestitueerd.

Dienst 1922.

Getracht zal worden de uitgaven van 1922 niet alleen binnen het kader der toegestane bedragen te houden, maar zooveel mogelijk de zuinigheid te betrachten.

Wat de inkomsten betreft, een bedrag van ongeveer f 35 000 zal waarschijnlijk niet ten bate van de kortingen op de inkomsten van ambtenaren komen bij aanneming van de aanhangige wijzigingen der pensioenverordeningen.

Verder valt over den dienst 1922 nog weinig positiefs mede te deelen.

Overgegaan kan thans worden tot eene uiteenzetting van de cijfers van den

Dienst 1923.

De uitgaven worden in totaal geraamd op			f 2 702 223
tegen voor 1922			2 796 316
Minder dan voor 1922			f 94 093
Lager geraamd:			
Afdeeling II	f 20 719		
„ III	61		
„ V	19 234		
„ VI	108 750		
„ VII	27 762		
„ VIII	8 496		
		f 185 022	
Hooger geraamd:			
Afdeeling I	f 18 115		
„ IV	56 413		
„ IX	16 401		
		f 90 929	
			f 94 093

Ten opzichte van de hoogere raming van enkele afdeelingen zij vooreerst het volgende opgemerkt:

Bij het ontwerpen der begrooting is ernstig rekening gehouden met de financieele moeilijkheden, waarmede het Moederland te kampen heeft en de uitgaven zijn dan ook tot het onvermijdelijke teruggebracht. Het streven naar eene verlaging van het Rijkssubsidie, dat reeds vroeger als juist is erkend, is thans meer dan ooit door de noodzakelijkheid geboden. Deze verlaging zal moeten worden overwogen en iedere nieuwe uitgaaf zooveel mogelijk zal moeten worden vermeden.

De afdeelingen, die eene verhooging aanwijzen, hebben dit dan ook in het algemeen niet te wijten aan voorgenomen nieuwe maatregelen, maar aan maatregelen, die onafwijsbaar zijn gebleken.

De verhooging van afdeeling I toch is te wijten aan de verhooging van den post „Kosten verbonden aan het vervoer van personen en goederen voor rekening der kolonie tusschen de eilanden der kolonie onderling", welke post gesteld is op ongeveer het in 1921 uitgegeven bedrag.

De verhooging van afdeeling IV is voor een deel te wijten aan de hoogere ramingen van de uitgaven voor de posten voor draadlooze telegrafie, noodzakelijk in verband met de toeneming van het gebruik dat van draadlooze telegrafie wordt gemaakt en met de opening van den post op St. Martin, en aan de uitgaven voor de verbetering van de stations op Aruba en Bonaire. Voorts is de verhooging van deze afdeeling te wijten aan de hoogere raming van den post „Verlies op wissels afgegeven op het Departement van Koloniën," welke uitgaven niet in de hand is.

De verhooging van afdeeling IX is een gevolg van het uitvoeren der pensioenverordeningen.

De verlaging der verschillende andere afdeelingen is niet dan door groote opofferingen verkregen. Maatregelen, die zeer nuttig zijn, werden uitgesteld tot betere tijden. Zoo zijn niet opnieuw geraamd: de bouw van een nieuw tolkantoor en de bouw van een nieuw postkantoor. Eveneens is de subsidie aan de R.K. missie voor den bouw van 3 scholen in de buitendistricten niet op de begrooting gebracht. De economische maatregelen in verband met verbetering van landbouw en veeteelt zullen op kleinere schaal dan oorspronkelijk voorgenomen was, worden ter hand genomen. Schoolvoeding wordt tot het minimum beperkt, het verleenen van studiebeurzen eveneens. Ook zal ernstig getracht worden beneden de geraamde f 525 000 voor verbetering van bezoldigingen, enz. te blijven.

De middelen en inkomsten tot bestrijding der uitgaven zijn geraamd op	f 1 408 650
Uit leening te verkrijgen gelden op	70 000
Bijdrage uit 's Rijksschatkist tot aavulling der koloniale middelen op	1 223 573
	f 2 702 223

De belastingen zijn geraamd op f 1 024 750 of f 138 620 meer dan voor 1922. Deze hoogere raming is voornamelijk toe te schrijven aan een verwachte hoogere opbrengst der gedistilleerdaccijns ad f 102 100, in verband met de opbrengst over 1921, alsmede aan de hoogere ramingen der kohier belastingen in verband met het bedrag der kohieren van 1921.

De raming van de Inkomsten van onderscheiden aard is f 32 499 lager dan die voor 1922.

Tegenover eene hoogere raming van de inkomsten van de posterij en van de opbrengst van de posten voor draadlooze telegrafie van in totaal f 27 850,—, staat het niet meer ramen van het middel „Terugbetaling door de telegraafkabelmaatschappij van door haar verschuldigde renten wegens uit de koloniale kas ontvangen en inmiddels terugbetaalde gelden ter zake van den haar verleenden waarborg", ad f 24 000,—en een lagere raming van het middel „Kortingen op de inkomsten van ambtenaren wegens pensioen", ad f 38 000,—een en ander in verband mer de verwachting, dat de telegraafkabelmaatschappij in 1922 het door haar nog verschuldigde zal afbetalen en in verband met de voorgenomen afschaffing van de korting voor eigen pensioen door ambtenaren en gepensionneerden en van de korting voor weduwen en weezenpensioen door gehuwde ambtenaren.

Met de voorgenomen belastingherziening is geen rekening gehouden, al moge verwacht worden, dat deze zeker haar stempel op de opbrengst der middelen en inkomsten in 1923 zal drukken.

Resumeerende zij nog vermeld, dat op de uitgaven, vergeleken met 1922, een vermindering heeft plaats gehad van f 94 093.
en dat de opbrengst, vergeleken met 1922, een verhoogde raming aanwijst van 106 121.
f 200 214.

Deze verschillen hebben tot gevolg, dat, vergeleken met 1922, de uit leening te verkrijgen gelden	f 95 000.
en de Rijksbijdrage	105 214.
minder zijn geraamd.	f 200 214.

CORRESPONDENTIE.

Aruba.

2 Maart,

Gisterenmorgen arriveerde hier de Hollandsche schoener „Abeona," die uit Bonaire met zout naar Sanchez, Sto Domingo, vertrokken was. Het schip had averij aan boord en de schipper besloot de Paardenbaai als vluchthaven te kiezen, om de fok te repareeren.

Zaterdag a. s. zal de „Abeona" weer zeewaardig zijn."

Eindelijk vertrok gisterenavond de „Meteor," na 'n verblijf van 17 dagen in de Paardenbaai, naar Cuba. Van de uit Curaçao aangebrachte werklui bleven 6 mannen achter nl: 4 Curaçaonaars en 2 Arubianen.

Ondanks ontvangen waarschuwing der van Cuba teruggekeerden vertrokken toch nog met „Meteor" naar Cuba: 1 Duitscher, 2 Venezolanen 4 Arubianen (een timmerman en zijn vrouw, een zeeman, een landbouwer) 5 Curaçaonaars en de eigenaar van „Meteor," dus te zamen 13 menschen.

Zaterdag wordt hier de Hollandsche stoomboot „Baralt" verwacht. Hiermede zullen de HoogEerw. Pater Provinciaal, Pater Magister Bernardus Dominicus van Breda en Pater Vicaris Martin Luyckx naar Curaçao terugkeeren.

Ook de Eerw. Pastoor Hagemans en Pastoor v. d. Pavert, deze laatste wegens ziekte onder geleide van Dr. Hopkins, maken de reis mee, evenals de Heer Rechter en Mevrouw de la Try Ellis, de Heeren Sprock en Molenkamp.

Aan allen vertrekkenden een voorspoedige reis!

Hedenmorgen viel de Paardenbaai binnen een groote, Amerikaansche brik om mest in te nemen.

Aruba kreeg heden weer wat regen.

5 Maart.

In den omtrek van Canasitoe waren hedenmiddag 3 jongens aan 't spelen rond een kuil door den regen veroorzaakt. Een der jongens sprong er in om te baden. Maar het gat was diep en de jongen dreigde te verdrinken.

Doodelijk verschrikt liepen de andere 2 jongens naar hun moeder om te vertellen, wat gebeurd was. Deze ging aanstonds de moeder van den jongen waarschuwen. In plaats van haar kind onmiddelijk uit den kuil te halen liep deze moeder naar den dokter en 't gerecht in de stad. De twaalfjarige jongen verdronk jammerlijk voor er hulp kwam op dagen van groote menschen.

De *Amadeo* kwam gisteren met Bonairiaansch zout hier binnen en zal die lading naar Cuba brengen.

Ook de *Percy* deed onze haven aan op reis naar Colombia.

Berichten uit de Kolonie.

Inspectiereis.

De mooie *Venezuela* werd Dinsdagavond druk bezocht door ambtenaren en particulieren, die den vertrekkenden Landvoogd goede reis kwamen wenschen. Zijne Excellentie Dr. N. J. L. Brantjes was vergezeld van Luitenant J. H. C. van Eyck van Voorthuysen, Militair Adjudant, en den Heer A. B. J. Prakken Admistrateur van financien.

Eerst na twaalfuur middernacht vertrok het zeekasteel, zoodat van eeresaluut en afscheidwuiven geen sprake was.

Den volgenden dag ging de Gouverneur te Puerto Cabello aan land, eerbiedig verwelkomd en begroet door de plaatselijke autoriteiten.

Z. Exc. de Minister van Buitenlandsche Zaken had een Vertegenwoordiger gezonden om den Gouverneur en diens gezelschap naar Maracay te vergezellen, de residentie van Generaal Juan Vicente Gomez. De Heer d'Artillac Brill, Nederlandsche Gezant te Caracas was met Zijn Echtgenoote reeds te Maracay om Z. Exc. af te wachten en aan Grl. Gomez voor te stellen. Des avonds zou te Maracay een officieel diner plaats hebben ter eere van den Gouverneur.

Voor zoover we weten zou aldaar ook worden overnacht om den volgenden morgen per auto naar Caracas te gaan, waar Z. Exc. een lunch zal worden aangeboden.

Donderdagnamiddag zou de Gouverneur met zijn gezelschap dan weer naar La Guaira vertrekken om zich opnieuw aan boord der *Venezuela* te begeven tot voortzetting der reis.

Goede Reis.

De Hoogeerw. Pater Provinciaal Mag B. D. van Breda zal Donderdag a. s. de Curaçaosche Missie verlaten en met den Hoogeerw. Pater Vicaris naar Trinidad vertrekken om den Hollandschen Paters, die daar in de Iersche Missie behulpzaam zijn, een bezoek te brengen.

Pater Provinciaal heeft de geheele Missie van Curaçao bezocht en kent die nu uit persoonlijke waarneming. Van harte hopen wij, dat ZHEW. de beste indrukken mee naar Holland neemt en als vrucht zijner visitatie ons spoedig weer van de zoo hoog noodige nieuwe krachten zal voorzien.

Er valt op Curaçao en de eilanden nog zoo veel te doen voor de Paters Missionarissen. De oogst ziet wit, maar de werkers zijn weinig.

Wij wenschen P. Provinciaal een voorspoedige reis en behouden aankomst in het Moederland.

***

Met de *Stuyvesant* zal Donderdag a. s. de Heer N. Sprockel zich naar Nederland inschepen om te Tilburg in het klooster te treden der Eerw. Fraters. Onze beste wenschen vergezellen hem.

Verlofgangers.

Gedurende verlof wegens ziekte buiten Amerika door gebracht, is het den ambtenaar verboden eenige betrekking, openbare of particuliere, aan te nemen zonder vergunning van den Minister uan Koloniën.

Loodsgelden.

Op het verzoek voor vrijstelling van loodsgelden op basis van 50 % van het nieuwe tarief voor de schepen van de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij heeft de Commissie voor de verzoekschriften van den Kol. Raad geantwoord: De commissie ziet niet over het hoofd de groote voordeelen, zoowel directe als indirecte, als het gevolg van het aanwezig zijn van een uitgebreide vloot van schepen, doch moet er tevens op wijzen, dat wetswijziging niet uitgesloten is op grond van de in het in afschrift overgelegd schrijven van den sinds afgetreden Gouverneur Nuyens voorkomende zinsnede: De vrijstel-

Curaçaosche Ditjes en Datjes.

I.

Weer mijn neus 's buitengaats gestoken.

't Was al 'n jaar of 5 geleden, dat ik balanceerend zeebeende, op 't dek van 'n deinende zeiler.

Wat 'n verschil met mijn vroegere Bovenwindsche tropenjaren!

Toen zat ik om 'n haverklap achter 'n gelapt bollend sloepzeiltje, wip wappend pijpjes te rooken en sandwiches te eten, nu en dan opgefrischt door 'n bruisende pekeldouche van wispelturigen Vader Neptuin, dien Kneippmaniak bij uitstek, en nu, nu keek ik bij 't aan boord gaan van de „Estelle" met 'n wat dedain neer op dat nobele schip, verwend als ik was door 't leven op groote, haring vijver doorschroevende luxueuse stoompaleizen, als Statendam, Stuyvesant en consorten.

We zouden Woensdag vertrekken, maar er was iets kapot, dies staken we pas Donderdagmiddag 3 uur in zee.

Loods v. d. Hoeven sleepte ons buiten.

Ze'n gespierde arm met reuze-byceps zwaaide breed uit ons 'n goeie reis toe, toen ie, tik takkend draaiend, onze zeilen hijschende, brooze hulk aan haar lot overliet.

Ik prangde mijn oude beproefde hollandsche motorpet om de slapen, en was zeefähig.

Er stond 'n stijve bries, en we waren al heel gauw in den buurt van Caracasbaai zonder overstag gegaan te zijn.

Ready about, daverde Captain Simmons' stem achter 't wiel.

Wat beteekent dat, vroeg mijn jeugdige compagnon de voyage, die—niet figuurlijk gesproken — nog nooit van ze'n leven onder zeil was gegaan.

Dat wil zeggen, jongmensch, dat we gaan tacken.

Tacken?! Tacken??!! Ja maar, wat is nu in hemelsnaam tacken?

O weet je dat niet? Wel, dat is laveeren, over stag gaan, kijk maar.

En de voor-den-mast-mannetjes khoopten haastig dikke touwen los, let go!!! en met 'n vaartje draaide 't wiel, klapperdeklapten de zeilen als reuze—castagnetten, en de pas gerepareerde boegspriet was loodrecht op 't rotsachtig strand gericht.

Toen werd natuurlijk de kwestie geopperd bij welk punt van de kust we zoowat te recht zouden komen, ongeveer 't zelfde animeerend tijd verdrijf, als de mijlenloopberekening aan boord van 'n steamer.

Ik beweerde al heel gauw vrij positief, daar ginder bij 't wrak v. d. Oranje-Nassau, mijn oudere, hooger staande, meer bevaren, door binocle turende reisgenoot, zei, neen Jan Paul, geen kwestie van, daar, zoowat bij dat steenen huisje met rood pannendak.

Bleek alra, dat ik 't befaamde sharpsailing van den Estelle onderschatte, dat ik haar op een lijn gesteld had met Bovenwindsche tackende sloepen, met ondergeteekende als roerganger, want van afdrijven was bijna geen sprake, iets ten Westen van 't bewuste pannenhuis kwamen we terecht; hadden we gewed, schandelijk zou ik 't hebben verloren, Roodroestig wrak van de unlucky Oranje-Nassau, maakte me pensief.

't Was aan boord van deze boot dat de energieke bouwheer van Willibrord's gohisch kerkgebouw den 4den Aug. 1890 scheep ging, om in Holland genezing te zoeken voor ze'n geknakte gezondheid, geknakt door jarenlangen noesten arbeid, voor de arme zwarte bevolking van San Willibrordo. Reeds den eersten nacht van de thuisreis bezweek hij.

Pastoor Bicento, die honderde arme stervenden in hun laatste oogenblik had getroost en bijgestaan, was alleen in die angstige stonde, alleen in dien bangen doodstrijd, en gaf ze'n schoone ziel aan ze'n Schepper weer in rooksaloon van de, nu gindsch door golven geteisterd, weleer zoo fiere Oranje-Nassau.

Dit tragisch gebeuren is meer dan 30 jaren geleden, en nu nog spreken de bejaarde arme luyden van mijn buitendistrict met dankbare weemoed over hun goeien Pastool Bicento.

Drie, vier keer, kregen wij 't groote huis op den scherpenheuvel in 't zicht, toen sneden wij de krullende brekers met 'n 7 mijlsvaartje langs 't bedrijvige Newport.

't Begon langzamerhand te donkeren, en hoe dichter we naderden bij de Oostpunt van 't eiland, des te massaler werden de aanrollende gekuifde golven.

Supper ready! Op lage klaptabouretties balanceerend in balsemiek petiterig kajuitje, peuzelden we, onder zwaaiende stormlantaarn, wat funchi met vleesch, en brood met kaas, maar veel animo was er niet, ik heb wel 's met meer smaak gesoupeerd.

Bezuinigingsmanie heeft zelfs 't Estelle-menu niet ongerept gelaten. Voortaan wordt 'n kwartje minder door den betaalmeester neergeteld voor dagelijksche mondkost van haar 1e klaspasagiers. Als we nu 1922 met geen batig saldo sluiten, dan snap ik er niets van.

Aan dek geklauterd.

Woest bruisende kokende zee, juichende wild steigerende golven, fluitende wind door 't zwiepende tuig, die onze steunende bark op en neer en links en rechts smijt als 'n prutsig vodje papier, en daar ten Oosten bestraald door fantastische maanbelichting in pinkend sterrenheir. Storm loop van immer aanrollende bonken zeewater, die zich zelf ten pletter beuken op die onwrikbare rots van graniet, „Punt Kanon".

We waren juist in de dagen van de Pauskeuze, niet te verwonderen dat ik dacht aan de eeuwen-tarterde Petrusrots, en daar opeens bij 't wonderend staren in dien wild-woesten titatenstrijd der elementen, welde spontaan bij me omhoog dat roerende melodieus, Marialied wat ik nog kort geleden in 't heerlijk Holland door honderde onschuldige meisjestemmen had hooren uitjubelen.

„Als de golven stijgen,
„Hooger, hooger dreigen,
„Schijn dan veilig voor ons uit,
„Gun de zee geen droeve buit.
„Weesgegroet, Weesgegroet, Maria!"

En neer klaterde de regen in spuitende stralen.

You better go down, sir, klonk wijs advies van man aan 't roer met glimmende oliejas, en gehoorzaam daalde ik af de zwiepende kajuitstrap, en plofte in krakende Madeirastoel met broekschrijnende zitting.

't Was 7.30! Kinderenbedtijd.

Had reuze-trek in 'n smoke, in 'n exquise Paul Kleene'tje, maar ik was niet alleen, en had bittere ervaring genoeg op dat gebied, om er den brand niet in te steken.

Waarom hebben ze ook geen rook salon op de Estelle?

Zat te soesen.

Pats! 'n Druppel op mijn linkeroorschelp.

O!? en ik verhuisde met stoel en al 'n inch of wat naar rechts.

lingen berusten alle op in de kolonie geldende wettelijke bepalingen, die uit den aard der zaak *kunnen* worden gewijzigd. Ik meen U echter wel de verzekering te kunnen geven, dat er in den eersten tijd niet aan gedacht zal worden om dit in minder vrijgevigen zin te doen."

Gouverneur Nuyens erkent uitdrukkelijk de mogelijkheid van wetswijziging, en waar er sinds bijna 7 jaren voorbijgegaan zijn, is de commissie van meenig, dat bezwaarlijk een beroep zou kunnen worden gedaan op de woorden „in den eersten tijd."

Voor wat aangaat het verzoekschrift van den Heer MENKMAN als vertegenwoordiger der K. W. I. M. de W. I. S. M. en K. N. S. M. zou de Commissie zich willen bepalen tot de opmerking, dat, al plaatst men zich op het door adressant als het eenig juiste beschouwde standpunt toch als gevolg van de algemeene waardedaling en verminderde koopkracht van het geld, zoomede, van de verhoogde, of alsnog te verhoogen, inkomens van het personeel van de loodsdienst en de meerdere uitgaven voor het onderhoud enz. van de loodsboot, binnen zekere grenzen eenige wijziging en verhooging van de loodsgelden toelaatbaar is, zonder dat de vroegere verhouding verbroken wordt."

Kol. Raad.

Voor de vacature J. J. BEAUJON werd gekozen als eerste candidaat de Heer J. J. BEAUJON en als tweede de heer J. A. DE HASETH Jr.

Voor de vacature E. M. Penso werd gekozen als eerste candidaat de heer E. M. PENSO en als tweede de heer JOS. C. HENRIQUEZ.

Voor de vacature EDWIN SENIOR werd gekozen als eerste candidaat de heer EDWIN SENIOR en als tweede de heer D. DE MARCHENA JR.

Voor de vacature H. STATIUS MULLER werd gekozen als eerste candidaat de heer H. STATIUS MULLER en als tweede de heer J. W. J. VAN DER LINDE SCHOTBORGH.

De Draadlooze op St. Martin.

Voor het inrichten van een post voor draadlooze telegrafie op St. Martin werd uitgegeven, voor zoover bekend,

in 1919	f. 21111
in 1920	124851
in 1921	73146
	f. 219108

maar, daar kan nog best iets bijkomen, behalve de jaarlijks terug keerende [illegible]

Hopen we, dat dit kapitaal zijn rente rijkelijk opbrenge. De raming der eerste opbrengst gedurende 1922 wordt geraamd op f 15000, dat kan en mag echter wel het dubbele bedragen om de onkosten goed te maken.

Ons kranige brandweer.

J. l. Zaterdag om 12 uur 15 minuten 's namiddags werd de brandweer gealarmeerd voor een brand op Berg Altena.

Het van de politie ontvangen bericht werd vlug door gegeven met het gevolg, dat om 1 uur 20 minuten beide motorbrandspuiten volledig bemand en bedrijfsklaar op marsch waren. Nabij de poort van het Waterfort evenwel werd van de politie bericht ontvangen, dat geen hulp meer noodig was, waarop het materieel kon inrukken.

Majoor G. L. Mattheus †

Deze Engelsche Majoor maakte aan boord der *Stuyvesant* een gezondheidsreis, maar moest hier wegens ziekte achter blijven. Zijn kwaal verergerde en hij stierf.

Zondag namiddag werd zijn stoffelijk overschot met alle eer ten grave besteld op het Protestantsche Kerkhof. Z. Exc. de Gouverneur en Adjudanten, de Engelsche Consul, de Militaire Autoriteiten en vele notabelen brachten hem de laatste eer.

Tragisch.

Een Zuid Amerikaansche familie had haar eenigst dochtertje uit Europa van 't Kostschool gehaald en was op den terugtocht naar huis aan boord der *Stuyvesant*. Het dochtertje van dertien jaar sliep met haar vriendin van 17 in één cabine. Toen op zekeren morgen na het vertrek van Colón de beide jongedames om 9 uur nog niet aan de ontbijttafel verschenen, ging men haar wekken. Wie beschrijft de ontzetting toen men die twee jonge dames op bed vond liggen in den doodslaap.

In de belendende koelkamer was op onverklaarbare wijze brand ontstaan en nu schijnen door een lek de amoniakgassen doorgedrongen te zijn in de cabine der beide jongedames, die in haar slaap zijn gestikt.

De moeder was radeloos, algemeen de ontsteltenis en deelneming.

Te Baranquilla werden beide lijken begraven.

Kindermoord.

Donderdagmorgen werd door de Politie het lijk van een pasgeboren kind in de haven drijvend gevonden.

Ansaldo VIII.

Tot algemeene vreugde heeft deze vriendelijke gast Maandag ll. weer het ruime sop gekozen. Het ga hem goed. Wij wenschen hem nog vele gelukkige reizen en zullen hem met pleizier opnieuw ontvangen binnen onze haven. Maar hij moet leeren zich behoorlijk te gedragen en niet stinken.

Correspondentie.

J. R. N. Hartelijk welkom.

We verlangen naar een nadere kennismaking.

Openbrief te laat ontvangen.

redactie.

Phosphaat.

Het Noorsche stoomschip „HAUKEFJELL", groot netto 4080 M3, gezagvoerder V. Nielsen, komende van Las Palmas, is den 18n. Februari j. l. de Newport aangekomen, heeft aldaar een lading phosphorzure kalk groot 3.688.080 Kg. ingenomen, en is den 2n. Maart met bestemming naar Gotenburg en Stockholm vertrokken.

Posterijen.

Onafgehaald en onbestelbaar bevonden brieven :

Aangeteekende stukken :

Capt. Wm. Clark, Gerardo Fernandez A., Isabel Ras Pietersz, S. K. Koo, Eduards Henriquez & Co., Ramon de los Santos Marin, M. Barret de Nazaris.

Gewone stukken :

Teresilia Alberto (6), Adelayda Alberto, Arturo Alfonso, Ana Adams, Frans Alle Carolina A. Abad, Jacobo Alla, Toulean Alanco, Elisabeth Alberto, Angelica Mazzei Bernetti, Josefina Bernott, Miguel Bernabela, M. P. Bernabel, Isabelita Borg, Mr. Bolera, Jose Maria Arietta, S. Childers, Ramon Cid, Jan van Delden, Clenstin Demey, Josefina Davelaar, M. Escobar, John van Ecks, Antonio Fite, Pedro Faneyte, Luisa Ferger, Luis Fajarro, Rozalia Felix, Aleandro Frans, Carolina Floris, Pablo Fanripue, Elena Figueroa, Chas Grandville, J. & N. Guest, Nestor Tafur Guerrere, Elisabeth Goeloe, Enrique Henriquez, Dafie Hart, Crestian Hart, Petronilia Helder, Atalia Imas, Maria Inez, Silbania de Juliao, Luisa de Jumar, Luisa Jimenez, Cordilia Kepers, Juan A kochen, Victoria de Leon, Orgito Lebuto, Leonardes Largones, Lander & Wannont, Elias Martis La Pas, Doris Lester, Karmen Lingstuyl, Ramon Leent, E. Lamper, Petronilia Leent, Martinus Marchena, Maria Maduro, Alfred Martin, Albino Martinus, Mathilda Marten, Percival Mc Kingie, Dr. Morgan, Clotilde Merkis, Amelia Maduro, Stuast Neff Jr. G. M. van Oostburg, Bartolina Ocalia, Jacob van Heineger, Elodia Pinedo (2), Santiago Rodriguez, Polita Regalado, J. Th. Rijsenburg, Rossie & Perdomo, Manuel Reimundo, Urbano Salazar, Jose Manuel Sanchez, J. Sinelain, Josefina de Salas. Simon Semeler, Federico Tromp de Cruz, Marsimi Thimon, Anita P. de Jongh, Luisa Vero, R. Visla, R. L. Villamil, F. Willems, Hugo Walker, Jozef Welhaus, Elodia de Windt.

Posterijen.

Aruba.

Gewone stukken : G. G. Arends, (ongefr.) Francisco M. Arends, Lucia Croes (ong.) Gilberto Croes (ong.) Amali Chacuto (ong) Sam Martijn, Petra Pena (ong.) Isidoro Thilman.

Curaçao 1 Maart 1922.

Circulaire.

Mijne Heeren,

Wij hebben de eer te Uwer kennis te brengen, dat wij van heden af onder de Firma

MENSING & CO.

een handelshuis hebben geopend, dat zich hoofdzakelijk zal bezig houden met provisiezaken in 't groot en in 't klein, consignatien en vertegenwoordigingen.

Wij verzoeken U beleefd nota te willen nemen van de handteekening van den Heer

F. G. MENSING,

aan den voet dezes, alsook van die van den Heer

JAN MENSING,

dien wij tot onzen procuratiehouder hebben aangesteld.

Ons in Uwe welwillende gunst aanbevelend, teekenen wij met de meeste hoogachting,

Uw dw. dr.

MENSING & CO

De Heer F. G. MENSING zal teekenen : *MENSING & CO*

De Heer **JAN MENSING** *zal teekenen :* *PP. MENSING & CO.*

MENSING

Probeerde te lezen, geen denken aan! Je ben uit, hoor! ouwe jongen!

Pats! 'n druppel precies op de punt van mijn neus.

'n Leelijk woord, laten ze dat dek toch fatsoenlijk stoppen, weer 'n eindje op zij.

Was juist zoetjens aan 't weggglijden in droomland, en waarempel alweer pats, en mijn rechteroog dreef.

Zat precies met mijn pas gekortwiekte bol, onder 'n lustig lekkend kraantje van ijswatertank, zonder ijs.

Toen ben ik ook maar in mijn kooi geduikeld, en 's morgens bij 't ochtend krieken ontwaakte ik frisch als 'n hoentje, onder den rook van 't aloude slaveneiland, Bonaire.

Op de ree lagen behalve 'n paar sloepen, 8 schoeners en 'n driemaster voor anker.

Geen werk, geen vracht, niets te doen voor die prachtvaarders, is dat niet intreurig?

Als ik kapitein en eigenaar was van zoo'n schuit, dan ging ik eerst 'ns pools hoogte nemen bij de verschillende Curaçaosche consuls, en zoo dat niet hielp, dan ging ik er zelf op uit, zaakkundig op zoek naar vracht.

Kan 'me niet voorstellen, dat er in de talrijke havens van de ons omliggende Zuid-Amerikaansche republieken niets meer te halen zou zijn, en met die driemaster, maakte ik, in de Zomermaanden, 'n paar reizen naar „The States", orders van Curaçaosche groothandelaren zouden toestroomen bij de tegenwoordige hooge steamer vrachten, daar ben ik zeker van.

We gingen aan wal in 'n regenbui.

Bij de stijger stond 'n puffende blikke Lizzy. Achter 't wiel 'n gezagvoerder van een der werklooze schoeners.

We duikten onder de kap, klapten de portieren, all richt Captain, let go. We snorden over 'n kale vlakte, en vóór we 't wisten, paf, daar stonden we, uitstappen!

Intérieur van Playa-pastorie vriendelijk huiselijk, maar 't gebouw zelf, 'n ouwe decadente kraak.

Boven waar ik logeerde, stond alles wat maar bij mogélijkheid uit 't lood kon staan, er uit; en geen beetje ook! Je deur sluiten, geen kwestie van, je vloer helde duizelig en schudde bij elken stap, enfin de miserres van den ouden dag waren overal gevoelig zichtbaar.

En toch, ondanks al dat aftands gedoe, voelde ik me er echt thuis, dank zij joviale ontvangst van Pastoor Krugers en z'n ambtgenoot Pater Jansen.

Ruime Kerk met keurig gepolychromeerd presbyterium en altaar, ook al antiek, goedloopend torenuurwerk, 'n unicum in onze missie, Marigot alleen uitgezonderd. Maar in mijn tijd vertikte die tikker 't om te tikken en wat heb je dan aan zoo'n machien?

Links van de kerk de Zusterschool, er achter 't monumentale fratershuis annex vijf schoollokalen voor de weetgierige Bonairiaansche broekenmannetjes.

't Is hier, zooals overal in onze kolonie, voor de opvoeding van 't kind, hebben onze bisschoppen steeds de grootste offers gebracht.

Ben toen op mijn eentje gaan dwalen door 't stadje, wat eigenlijk geen stadje is.

Van Kol vond jaren her, kuierend in 't maanlicht, 't uiterlijk van de Playa echt Oostersch iets weg hebbend van Aden, ik ben nooit in Aden geweest, maar van 'n plaats met 'n Oostersch cachet heb ik me altijd 'n heel andere voorstelling gemaakt. Ik vind de Playa niet leelijk, heelemaal niet, maar rommelig. Prachthuizen en de nederigste woningen staan kris kras door mekaar. „Ben zeker dat er vroeger nooit 'n maquette gemaakt is van 'n vastgesteld bouwplan en 'n behoorlijken logischen straten- en wegen-aanleg, dan zag 't er heel wat grootsteedscher uit Seaside-promenade is eenig. Als ze daar 'n dubbele rij cocospalmen planten, dan steekt 't de Rivierra naar de Kroon.

Passeerde op mijn dwaaltocht ook 'n tractor met als achterspan 'n reuze-wals.

De nieuwe Gezaghebber heeft eerst die Curaçaosche tractor laten uitkomen, toen wals van gewapend beton gegoten, en nu zal binnenkort dat reuzegevaarte de met steengruis bestrooide wegen pletten, en Bonaire verrijken met 'n wegennet, waaraan Curaçao, figuurlijk, een puntje kau zuigen.

Zaterdag ochtend per auto naar Rincon.

Had zwaar geregend afgeloopen nacht.

Weg bij 't kerkhof, en hier en daar ook verder op, was danig vermodderpoeld, deed me denken aan Curaçaosche westelijke heirbaan, slaat de wals echter aan 't rollen, dan is die ellende verholpen.

Wat is 't Bonairsche binnenland mooi!

Veel dichter bebosebt dan Curaçao, 't is nu al groen wat je ziet, na die tallooze zegenaanbrengende hemeldouches.

Alomme rijpende maïskolven wuivend in 't licht suisend zefiertje, schitterend in 't dartele zonnelichtspel.

Maar we troffen 't want volgens vriendelijke cicerone kon dikwerf in droge jaren, 't losgelaten windenheir in toomelooze vaart over deez' vlakte gieren, en 't aspect van deze nu sappige hondervoudige vruchten voortbrengende landouwen vervagen, verschrompelen, verwaaien tot 'n doodgebrande dorre, sombere woestenij.

Splinternieuwe Ford deed 't 'm prachtig op vaak slibberig geaccidenteerd terrein.

Je kon voelen, dat er 'n navigator aan 't stuur zat, in 't laveeren door modderpoelen had ie z'n weerga niet.

Rechts passeerden we 'n reuze-waterreservoir.

Steene dammen waren nog kortelings onder leiding van practischen Gezaghebber 'n voet of wat hooger opgemetseld, nu stond daar 'n zee van kristalhelder regenwater, een niet te onderschatten zegen voor 't vaak zoo dorstende Bonaire.

Links op 'n steile rots 'n kruis, Ave spes unica. Doet je denken aan Calvarië. Lang geleden, zegt men, is op dit steengevaarte 'n mensch vermoord.

Toen spurten we langs 'n donker, somber, troosteloos woud van kaarsrechte, meters hooge, stokstijve cardouches.

Geen sprekender treffender symbool van onze zoo vaak wanhopig droog dorre A. B. C. eilanden, als dit lugubre spookbosch met z'n tal looze smeekend ten hemel geheven, heen en weer wiegende, schurende, krakende verschrompelde cactusarmen, brrr, 't deed me huiveren.

Bij 'n kromming van den weg kwam plots Rincon in zicht.

Uitgestrekt keteldal, met overal door 't dichte dividiviloover even zichtbaar vriendelijke huisjes, geschaard in wijden kring om sierlijke kerk en gebouwencomplex van deez' eenzame missiestatie, maakte 'n pitoresken indruk.

Hoe ik 't daar gemaakt heb bij mijn goeden vriend Pastoor Kuypers, vertel ik U 'n ander maal.

Tot volgende week, si Dios kier.

(Wordt vervolgd.)

JAN PAUL.

San Willibrordo Mrt 7 | 22.

BUITENLAND.

Prof. dr. Fritjof Nansen over Rusland.

Bij het lezen van de verschrikkingen, die over het Russische volk gebracht zijn, waant men telkens nu wel het allerergste gehoord te hebben en toch komt een volgend bericht weer iets brengen, datgeen nog overtreffend, wat men reeds voor het uiterste van onmenschelijk menschelijk-doen hield.

Millioenen hongeren en verhongeren in een streek, die tot voor enkele jaren van haar overvloed vele andere landen mede voorzag. De tooneelen van de daar op groote schaal geleden ellende kunnen niet naar volle waarheid weergegeven worden, want geen pen of teekenstift is in staat van dergelijke ramptoestanden ook maar benaderend een denkbeeld te scheppen.

De aanleiding tot de ellende is te zoeken bij de ongewone groote en langdurige droogte, die tot misoogst en andere daarmede in verband staande misstanden en nadeelige gevolgen heeft geleid. Nansen legt hierop den nadruk: vroeger heeft Rusland ook diepbedroevende noodjaren gekend, doch de droogte heeft ditmaal alles overtroffen, wat van dien aard ooit beleefd is. De geteisterde streek heeft ditmaal echter bovendien 7 jaren oorlog geleden, de laatste jaren burgeroorlog. Instede van voorraden over te houden; waren hieronder alle voorraden geplunderd en geen nieuwe opgelegd. De verbroken handel belette alle aanvoer en ruil, alsook vernieuwing van machines. De requisities der sowtjet-regeering ontnamen de lust tot werken, sparen; opleggen; zij zijn nu afgeschaft en door belasting in natura vervangen — waar in natura nog wat af te dragen is. Het gemis aan vertrouwen in de Sowjet-regeering en hare ambtenaren heeft de hulpverleening geschaad, heeft het buitenland weerhouden van voortvarend hulpbetoon. Wie in zijn hart al genegen was steun te verleenen, hield de beurs toch gesloten: riep toch niet tot hulpbetoon op, omdat de overtuiging gemist werd dat het geschonken en gevraagde inderdaad ten goede zou komen aan de beklagenswaardige bevolking. Men wenschte niet den Russischen ambtenaar daarvan te laten profiteeren. Eenzelfde wantrouwen weerhield de regeering van hulpverleening in het groot.

Nansen riep reeds op de vergadering van den Volkenbond te Genève tot algemeene medewerking op, hij vermaande daar dat uitstel zou leiden tot ongekende ellende. Zijne stem is niet ten volle geweest die van den roepende in de woestijn. Door zijne verzekering, dat wat voor de hongerlijdende districten bestemd werd zijne bestemming zou bereiken, is sedert mildheid in ruime mate betoond, maar toch is hetgeen toestroomt geenszins evenredig aan de behoeften.

Van Sowjet-zijde is ook dank gekomen voor Dr. Nansen, maar die uiting werd vergald door het volslagen gemis aan zelfverwijt of aan toezegging van beterschap, en werd ook bedorven door verwijten tot de gevers gericht, omdat zij getalmd hadden. Had de Sowjet-regeering werkelijk zelf diep gevoeld wat zij aan de ellendige bevolking in Oost- en Zuid-Rusland goed te maken heeft, zij zou naar een sympathiek woord gezocht hebben, instede van hen, die gaven en die nog geven willen, door haar aanmatigenden toon te ergeren en te grieven. Mogen niemand zich hierdoor echter terughouden van mild te schenken.

Al staken reeds schepen met graan en andere levensmiddelen de zee over al werde reeds voorraden van meer nabij gelegen landen per spoor naar de geteisterde streken vervoerd, het onheil is niet meer te voorkomen geweest, het kon zelfs niet gehouden worden binnen de grenzen van hetgeen Nansen te Genéve als dreigend gevaar had durven voorspellen. Eerst las men van een toenemende demoralisatie door gebrek aan het meest noodige. Roof, diefstal, moord, verkoop van alles, bedrog, misleiding, prostitueeren verloochening van ouderlijk, kinderlijk, van elk plichtgevoel, verlies van elk besef van eigenwaarde en gemeenschapzin, dit alles kwam op groote, enorme schaal voor.

Dan volgden berichten van gevechten om voedsel, van verorberen van zaken, die anders niet als menschelijke voeding beschouwd worden, honden-, muizen-, rattenvleesch, boomwortels, stroo, boomschors, ingewanden. Van de straat en uit de vuilnis werd gezocht om te wroeten naar iets wat eetbaar wás te maken. Daarbij de koude, de fellende toenemende winterkoude, zonder dek, met lompen als kleeding. Bij de beschrijving van een dergelijke gebeuren, bij het zien van teekeningen, die ons deze verwording trachten weer te geven, meende men het ergst denkbare te vernemen. Als er melding werd gemaakt van millioenen, die door gebrek omkomen, ja alleen aan kinderen reeds millioenen, dan konden wij ons, denkende aan onze eigen kinderen, niets voor den geest halen dat nog dieper, nog verder in ellende kon verzinken.

Als menschenskeletten, het vel strak over het geraamte gespannen, rondloopen bij zooveel millioenen, dat het aantal der onherroepelijk verloren geschat wordt op twee maal het zielental van geheel Nederland, wat zou men zich dan nog erger voor den geest kunnen halen? Reeds vinden cholera, typhus' vlektyphus onder die uitgeteerde stakkers volop prooi.

Scheurbuik, zwarte pokken, hongertyphus, kregen zoodanigen omvang, dat afzondering reeds lang niet meer mogelijk is. Dorpen zijn ontvolkt.

Door den drang naar de gunstiger landschappen verspreidt het kwaad zich ook daarheen.

Toch lag in dit alles nog niet het afgrijselijkste waartoe het menschbeest kan komen. Amerikaansche organisatie en de kwakerafvaardiging brachten, door kindervoeding op betrekkelijk groote schaal, eenige vertroosting.

Daar kwam het verhaal van het slachten van zoo gevoede kinderen door boeren, om op te eten. Eerst klonk dit te lugubre om het te mogen gelooven, maar reeds lang is ook dit verhaal alweer door gruwelijker werkelijkheid overtroffen. Niettegenstaande de Bolsjewistische autoriteiten bij dekreet de doodstraf hebben gesteld op kanibalsme. Op kanibalisme in Europa in 1922!! Een vrouw eet haar aan hongerdood gestorven dochter op. Gezinnen eten 't lijk van een pas gestorven kind, na oppervlakkige reiniging rauw op. Een vrouw sterft ten gevolge van het eten van lijkenvleesch, dit weerhoudt anderen niet haar lijk tot spijs te nemen. Begravenen worden opgegraven om verorberd te worden.

Kan 't nog erger? Ja, 't kan nog erger. Een moeder braadt .t lijk van een overleden 13-jarige dochter en verdeelt het vleesch onder de zusters en broers. Menschen worden binnen gelokt om afgemaakt en opgegeten te worden. Ouders slachten hun kinderen. Menschenvleesch wordt zelfs in den ruilhandel aangeboden.

Het zijn, helaas, geen in nachtmerrie gefantaseerde hersenschimmen, het zijn geconstateerde feiten, officieel vastgesteld, medegedeeld ook door Bolsjewistische bladen. De werkelijkheid zal wel nog afschuwelijker zijn want niet alles wordt bekend en 't allerregst wordt veelal verzwegen.

Bovendien zijn er uitgestrekte streken, vanwaar geen bericht tot de buitenwereld doordringt, afgescheiden als zij, tijdens den winter, zijn van alle wereldaanraking.

Kan 't erger? Men wil 't nog erger maken. In zijn slotwoord op het congres der communistische partijen van Oost-Azië, te Moskou gehouden' zeide de voorzitter Zinowjef, „dat de Russische revolutie eigenlijk nog maar pas begonnen is en wat tot nu toe verricht is, nog maar een bescheiden begin beteekent. Men zal nog van heel wat anders getuige zijn, wanneer honderden millioenen onderdrukte arbeiders het hoofd zullen opheffen."

Waar met zooveel verblindheid en waanzin uitgesproken wordt, dat deze revolutie slechts een enkele minuut is op de wijzerplaat der historie, daar krimpt het hart ineen bij de weemoedige gedachte aan het volk welks lot in handen van dergelijke verdwaasden is.

Wordt door deze beschrijving van het gebied der allergrootste verschrikking ons ook het „wie zich aan anderen spiegelt, spiegelt zich zacht" voorgehouden, zij moet toch vooral in ander opzicht tot ons spreken. De arme stakkers moeten zooveel doenlijk nog geholpen worden. Terecht zei Nansen bij de voordrachten, die hij op verschillende plaatsen gehouden heeft: „Vraagt men, wanneer een schip in nood is, en de opvarenden gevaar loopen te verdrinken, of de kapitein of de stuurman daar oorzaak van zijn? Neen, men redt zonder vragen te stellen."

Eenigen tijd meenden we te kunnen voorspellen, dat de conferentie te Genua, welke was aangekondigd tegen 8 Maart, voor onbepaalden tijd zou worden uitgesteld.

Een krachtige aandrang daartoe ging uit van Frankrijk, dat weinig zin had naar Genua te komen, zoolang er nog zulke ernstige meeningsverschillen tusschen de vroegeren bondgenooten bestonden endat de voornaamste quaesties eerst vooraf wilde bestudeerd zien.

In Engeland had men aanvankelijk wel ooren naar dit uitsel, vooral ook omdat Amerika weinig neiging gevoelde zich in het Europeesche wespennest te steken en mededeelde, in geen geval naar Genua te komen zoolang Frankrijk en Engeland overhoop lagen.

Achteraf bleek echter, dat Amerika meer een voorwendsel zocht dan een principieel bezwaar had, en de Sovjets meenden dat een langer uitstel van de conferentie niet noodzakelijk en en niet gewenscht was voor de Russische belangen.

Aan dit bericht werd toegevoegd, dat Lloyd George daarom niet zou zijn vóór een verdaging van de conferentie te Genua tot 10 April als door Frankrijk gewenscht. Dit bericht wordt echter niet bevestigd.

Een uit Parijs ontvangen telegram deelt mede, dat in sovjetskringen de meening heerscht, dat de conferentie te Genua op 23 Maart moet worden gehouden.

Juist de geschillen tusschen Frankrijk en Engeland ten opzichte van Rusland moeten tot een oplossing komen en het is een belachelijke bewering van sommige Fransche bladen, dat Engeland in Genua plotseling alle vredesverdragen, zoowel die van Versailles als van St. Germain, Trianon en Neuilly, zou verscheuren.

Terwijl op deze wijze in de internationale politiek met de groote levensvragen der volkeren omgesprongen wordt, als zaken die beslist worden naar gelang het aantal knoopen aan een vest, komen er zulke ten hemel schreiende berichten uit verschillende streken van Europa, dat men zich afvraagt, waar aan de beschaving het meeste geweld wordt aangedaan.

Daar waar moeders hun kinderen verslinden van den honger, of hier in centra der moderne wereld, waar men dit alles ongestoord zijn gang laat gaan zonder een ernstige poging te doen tot leniging van dien ontzettenden jammer.

Wij hebben de laatste weken reeds herhaaldelijk een en ander medegedeeld van de verschrikkelijke tafereelen, die zich op dit oogenblik in Rusland afspelen, maar het schijnt nog niet genoeg.

Niet genoeg omdat de de nieuwe, betrouwbare berichten, die ons uit dit ongelukkige land bereiken, de vorige berichten nog in verschrikelijkheid overtreffen; niet genoeg ook, omdat de volkeren van Europa nog altijd niet bewogen worden om hier afdoende te helpen.

En toch, wanneer niet onmiddelijk en op krachtige wijze hulp wordt geboden, krijgt deze wereldcatastrofe een uitbreiding, waarvan de omvang binnenkort niet meer zal zijn te overzien. We kunnen op dit oogenblik nog het aantal slachtoffers ramen, al is het nu een raming met millioenen, maar over eenigen tijd is misschien ook dit niet meer het geval, want het gebied waar de hongersnood woedt wordt met den dag grooter.

Hierboven hebben wij eenige cijfers gegeven omtrent den omvang van de ramp, cijfers, die door de Russische regeering waren gepubliceerd.

Het blijkt nu echter, dat de Russische volkscommissarissen nog niet eens den omvang van de ramp kennen en de juiste gegevens ontvangen we nu van Fridjof Nansen, die het hongergebied heeft bezocht en de leider is van het reddingswerk, waaraan ook de vorige Paus, Benedictus, grooten financieelen steun gaf.

Gaf de Russische regeering een getal van 19 millioen menschen op, die door den hongerdood werden bedreigd, Nansen schat dit aantal op 33 millioen en zoo wij niet onmiddellijk hulp verleenen op groote schaal — zoo vertelt hij —, zullen er 15 à 19 millioen van sterven.

„Ik sta er op te verklaren", zegt Nansen, „dat deze 15 à 19 millioen menschen allen zonder uitzondering gered hadden kunnen worden, indien men in September naar ons geluisterd had en gegeven wat wij vroegen, n.l. 5 millioen pond."

Thans is het te laat. Millioenen zijn reeds gestorven en millioenen zullen nog sterven, onherroepelijk; ook wanneer de hulp van vele scheepsladingen graan ter elfder ure nog verleend zou worden.

Alle comité's te zamen zijn op dit oogenblik in staat, 3 millioen menschen te voeden, 1/10 van het aantal dat honger lijdt.

Twee spoorlijnen geven toegang tot het hongergebied, te zamen kunnen zij ten hoogste 150.000 ton graan per maand vervoeren, dat is 600.000 ton gebruikt om de verhongerde bevolking te voeden, dan kunnen wij 6 à 7 millioen menschen redden. De anderen zullen sterven. Meer kunnen wij niet doen.

Maar de akkers moeten bezaaid worden, zoo niet, dan brengt het volgend najaar nieuwen hongersnood.

Voor zaaikoren zijn 400.000 ton graan noodig. Gebruiken wij de geheele hoeveelheid, dan blijft er slechts 200.000 ton voor de hongerenden over. Hoe meer wij besteden voor de akkers, des te minder menschen kunnen wij redden. Hoe minder land wij bezaaien des te meer menschen zullen dezen hongersnood overleven, maar des te erger zal die zijn van het volgend jaar.

De Russische bodem is de rijkste van Europa en bij een intensieven arbeid was het noodige geld spoedig uit den Russischen bodem gehaald.

Maar daar mogen toch millioenen plattelandsbewoners, die aan dit alles totaal geen schuld hebben, niet het slachtoffer van worden, en daarom moet Europa, moeten de regeeringen helpen' want langs den weg der particuliere liefdadigheid kan weinig worden bereikt.

Toch vreezen we, dat Rusland wanneer het op de hulp van Genua moet wachten, voor een groot deel verloren is.

Het Engelsch—Fransch Verdrag.

Zoodra Lord Curzon die op het oogenblik afwezig is te Londen zal zijn teruggekeerd, zal hij den Franschen gezant ontvangen ten einde de besprekingen over het voorgestelde Engelsch-Fransche verdrag te hervatten. De diplomatieke correspondent van de „Daily News" zegt het in een bespreking van de niet officieele berichten uit Parijs, volgens welke wijzigingen van het Britsche ontwerp verwacht zouden mogen worden: als deze voorspellingen juist blijken te zijn, is het duidelijk dat eenige van de Fransche voorstellen door Engeland zullen kunnen worden aangenomen en sommigen niet.

Wat het voorstel betreft dat Groot-Brittannië definitieve cijfers zal geven door een militaire conferentie betreffende de mate van hulp, welke het bereid is te geven, kan worden op gemerkt dat Engeland in het ontwerp-verdrag reeds aanbiedt Frankrijk in geval van een aanval te steunen met zijn geheele maritieme en militaire strijdkrachten.

De „Evening Standard" wijst er op dat de Britsche Regeering zich zeer veilig gevoeld heeft, toen zij vrijwillig een verdrag van waarborg van aanzienlijke draagwijdte aanbood, welk verdrag zeer afdoende geacht mag worden als het resultaat van de erkenning, dat de eerste voorwaarde, voor duurzame pacificatie van Europa is, dat Frankrijk zichzelf veilig zal voelen. Maar de geheele gedachte achter het Britsche concept van het verdrag is ontwapening en voor zooveer mogelijk uit den weg ruiming van alle gevaar voor oorlog. Het Britsche volk zou niet gaarne een verdrag sluiten, dat een voorbereiding beteekende, die oorlog zou kunnen provoceeren.

Het Fransche standpunt.

De „Temps" meent te weten, dat de Fransche ambassadeur te Londen na afloop van zijn eerste onderhoud met Lord Curzon aan den Britschen Minister van Buitenlandsche Zaken een memorandum zal overhandigen waarin het Fransche standpunt wordt uiteengezet.

De conferentie te Washington.

Gemeld wordt, dat president Harding gelooft, dat de arbeid van de ontwapenings-conferentie eventueel zal leiden tot vermindering der bewapeningen, zoowel ter zee als te land. Voorts verklaarde de President, dat hij geen bewaar heeft tegen een bescheiden reductie van het Amerikaansche leger. De president spreekt ook zijn meening uit, dat de Ver. Staten met hun leger van 150000 een goed voorbeeld geven aan andere naties.

Maar Rusland met zijn leger van een half millioen of meer geeft een slecht voorbeeld van wat de democratie moet doen.